

Buletin Perpustakaan Universiti Malaya
University of Malaya Library Bulletin

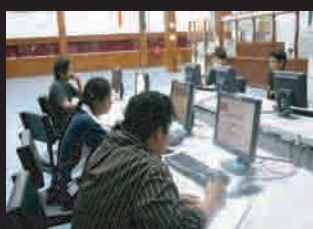
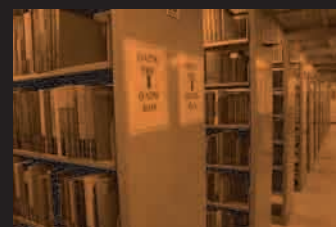
KekalAbadi

www.umlib.um.edu.my

Jil. 27 Bil. 2 Dis 2009

Vol. 27 No.2 Dec 2009

ISSN 0127-2578

: The Nucleus of Knowledge :

2009

Penasihat/Ketua Editor *Advisor/Editor-in-Chief*

Dr Nor Edzan Che Nasir
Ketua Pustakawan *Chief Librarian*

Editor

Janaki Sinnasamy

Penyelaras *Coordinator*

Koh Ai Peng

Perekaletak *Typesetter*

Nor Hazidah Awang

Penerbit *Publisher*

Perpustakaan Universiti Malaya *University of Malaya Library*
50603 Kuala Lumpur

Telefon *Telephone*

03-7956 7800

Faks *Fax*

03-7957 3661

Emel *Email*

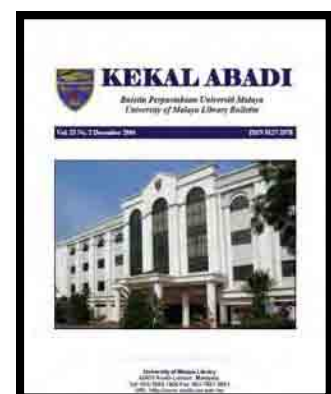
ketua_pustakawan@um.edu.my

URL

<http://www.umlib.um.edu.my>

*To be included in the mailing list, please send the name of your organization and address to query_perpustakaan@um.edu.my with the word “**subscribe**” in the subject line. Also available online at <http://www.umlib.um.edu.my>*

Contribution of articles relating to the library science discipline are most welcome subject to the approval of the Editorial Board

Kekal Abadi was published quarterly from March 1982 (volume 1, number 1) until 1998 (volume 17). Volumes 17 (1998), 18 (1999), 24 (2005) and 25 (2006) were published as single issue volumes. Volumes 19 (2000), 23 (2004), and 26 (2007) onwards, are published twice yearly.

KEKAL ABADI

Jil.27 Bil.2 Disember 2009 Vol.27 No.2 December 2009

ISSN 0127-2578

KANDUNGAN *CONTENTS*

Mikrofon Sebagai Sumber Warisan

Pauziaah Mohamad, Janaki Sinnasamy, Mohd Zailan Endin

4

Participation of Academics in Collection Development at the Islamic Studies Library

Juhaida Abd Rahim

14

Hari Terbuka Perpustakaan 2009

Mohd Faizal Hamzah

20

Persidangan Perpustakaan Digital Kelima - Malaysia Digital: Pembangunan Perpustakaan Digital di Seluruh Negara

Mohamad Rizar Mosbah & Nor Hazidah Awang

23

Anugerah/Sijil Perkhidmatan Cemerlang - Tahun Penilaian 2008

28

4

20

23

Mikroform Sebagai Sumber Warisan

Pauziaah Mohamad, Janaki Sinnasamy, Mohd Zailan Endin
Perpustakaan Universiti Malaya
pauzia@um.edu.my, janaki@um.edu.my, zailan@um.edu.my

Abstract

This paper describes the steps taken by the University of Malaya Library to implement the continual improvement project for the year 2008/2009, entitled "Microform as a Source of Heritage". This project is to fulfill the requirement of MS ISO 9001:2000 standard under clause 8.5.1 of the Malaysian Standard (2000). The clause states that the organization shall continually improve the effectiveness of the quality management system through the use of the quality policy, quality objectives, audit results, analysis of data, corrective and preventive action and management review. Based on loan statistics, it was found that the loan for microform is not high, but the aim of this project is to ensure that the microform collection can be easily accessed by users and also to support teaching, learning and research needs at the University.

Abstrak

Artikel ini menjelaskan langkah yang diambil oleh Perpustakaan Universiti Malaya dalam mengimplemen projek penambahbaikan berterusan bagi tahun 2008/2009 yang berjudul Pemantapan Koleksi Mikroform Sebagai Sumber Warisan. Projek ini adalah sebagai memenuhi keperluan MS ISO 9001:2000 di bawah Fasal 8.5.1. Fasal berkenaan menyatakan organisasi perlu secara berterusan menambahbaik keberkesanan sistem pengurusan kualiti melalui penggunaan polisi kualiti, objektif kualiti, keputusan audit, analisa data, tindakan pembetulan dan pengawalan serta kajian pengurusan. Berdasarkan statistik pinjaman, didapati pinjaman bahan mikroform tidaklah begitu tinggi, tetapi projek ini amat penting bagi memastikan koleksi boleh diakses dengan mudah oleh pengguna serta bagi menyokong

Pengenalan

Pembangunan koleksi merupakan salah satu bidang teras perpustakaan. Bagi perpustakaan akademik, setiap koleksi yang dibangunkan adalah untuk menyokong proses teras pengajaran, pembelajaran dan penyelidikan. Ianya mengambilkira pelbagai bentuk bahan seperti buku, jurnal, kertas persidangan, tesis, disertasi, latihan ilmiah, kertas peperiksaan, bahan media termasuk mikroform dan lain-lain. Namun demikian, mikroform seakan dilupakan di era elektronik walaupun banyak maklumat bersejarah dan penting terkandung di dalamnya.

Mikroform adalah bahan samada dalam bentuk filem atau kertas yang mengandungi "microproduction of documents for transmission, storage, reading and printing" (Wikipedia, 2009). Semua imej boleh disediakan samada dalam bentuk negatif atau positif. Ianya terdiri daripada tiga format iaitu mikrofilem (gelendungan), kad apertur dan mikrofis. Gambar 1 menunjukkan contoh mikrofilem dan mikrofis.

Ada sesetengah pihak menganggap mikroform tidak lagi penting dan hanya pihak perpustakaan yang mempromosikannya (Weihs, 2001).

Gambar 1: Mikrofilem dan mikrofis

Mikroform sebagai satu koleksi ada banyak kelebihannya. South Carolina Department of Archives and History Archives and Records Management Division (Preservation, 2009) yang mempunyai koleksi mikroform yang besar, mengariskan lima kelebihan mikroform:

- a) Memelihara maklumat - Kebanyakan maklumat arkib direkodkan di atas kertas yang biasanya tidak berkualiti. Jika bahan dimikrofilem, maklumat boleh diakses walau bagaimanapun keadaan kertas tersebut.
- b) Memelihara dokumen - Bahan yang dimikrofilem boleh dirujuk selalu dan salinan asalnya boleh dipelihara.
- c) Menjaga keselamatan rekod - Rekod dalam bentuk kertas selalunya mudah rosak akibat kebakaran, air, vermin atau dicuri, berbanding dengan dokumen mikrofilem.
- d) Menjimatkan ruang - Menjimatkan hampir 95% ruang berbanding dengan menyimpan dokumen dalam bentuk kertas.
- e) Meningkatkan akses - Mudah dan murah untuk diduplikasi/salinan kepada mikroform. Boleh membuat salinan untuk disimpan di pejabat atau edaran kepada institusi lain.

Teknologi digital telah membuka ruang untuk bahan diakses secara global, tetapi kekekalannya masih dipersoalkan kerana isu seperti jangka hayat, kesahihan kos asas dan kos berterusan masih tidak dapat diselesaikan. Oleh itu, pemeliharaan bahan dan kaedah bagi jangka masa panjang adalah penting. Untuk tujuan repositori, Hoover Institution Library and Archives umpamanya, telah memilih mikrofilem sebagai medium paling bagus untuk pemeliharaan bahan bagi jangka masa panjang. Ini adalah kerana jangka hayat maklumat digital adalah 1/100 berbanding dengan jangka hayat mikrofilem. *"Microfilm is a tried and tested method of preservation for rare and fragile material which may not otherwise have survived"*(LSE Library, 2009).

Walau bagaimanapun, terdapat juga beberapa kekurangan mikroform antaranya ialah:

- a) Kos boleh menjadi tinggi samada untuk membeli peralatan (alat membaca, pencetak dan pengimbas) dan memberi latihan kepada staf untuk mengendalikan peralatan tersebut.
- b) Kerosakan salinan asal.
- c) Keengganan pengguna menggunakan mikrofilem.
- d) Kekangan teknikal seperti mikrofilem tidak boleh membetulkan kualiti yang tidak baik kepada salinan asal dokumen seperti dokumen telah usang, bertompok atau lusuh.
- e) Keperluan dan kemahiran teknikal untuk mengendalikan peralatan.

Sejarah dan Latar Belakang Projek

Penggunaan mikrofilem sebagai salah satu alat untuk memperoleh dan memelihara bahan perpustakaan bermula pada sekitar tahun 1920an. Dari pertengahan 1930an, Eastman Kodak telah menawarkan retrospektif *New York Times* dalam bentuk mikrofilem kepada perpustakaan (Williams, 1995). Pada mesyuarat tahunan dalam tahun 1936, American Library Association telah mengesahkan penggunaan mikrofilem. Dari penghujung tahun 1930an sehingga 1980an, mikrofilem dicetak di atas *cellulose acetate base* yang boleh mengakibatkan pedih mata lalu mengeluarkan air mata, sindrom *"vinegar"* dan jerawat *"red ox"*.

Perpustakaan Universiti Malaya mempunyai 1.9 juta bahan dalam pelbagai format. Daripada 1.9 juta bahan ini, terdapat 650,000 keping mikrofis dan 10,912 gelendungan mikrofilem dalam pelbagai bidang yang telah diperolehi dan juga dihasilkan sendiri sejak Unit Mikrofilem, yang kini bertukar nama kepada Bahagian Pemeliharaan dan Pemuliharaan, ditubuhkan. Bahan ini meliputi surat khabar seperti *New Straits Times*, *Utusan Malaysia*, *Utusan Melayu*, jurnal, bahan arkib, manuskrip, tesis, bahan nادر dan sebagainya. Koleksi mikrofis terbahagi kepada mikrofis *ERIC* dan bukan *ERIC*. *ERIC* mengandungi maklumat dari artikel jurnal, buku, laporan penyelidikan, kertas persidangan, laporan teknikal, kertas dasar dan bahan-bahan lain berkaitan dengan pendidikan.

Kebanyakan mikrofis ini tidak bersampul bebas asid. Mikrofilem pula banyak yang tidak disimpan dalam kotak bebas asid. Memandangkan pemeliharaan bahan adalah mustahak, satu projek penambahbaikan berterusan dirancang dan dilaksanakan bagi memantapkan koleksi ini terutama daripada sudut pemeliharaan termasuk kaedah penyimpanan dan pengaksesannya. Webb(2000) mendefinisikan pemeliharaan sebagai satu proses untuk menjaga dan memelihara koleksi dan maklumat yang terkandung di dalamnya untuk kegunaan jangka masa panjang selagi ianya diperlukan.

Pemilihan judul projek telah diputuskan dalam Mesyuarat Jawatan Kuasa Pengurusan Kualiti Perpustakaan. Ahli Jawatan Kuasa tersebut terdiri daripada Ahli Pengurusan Perpustakaan, Ketua-Ketua Bahagian dan Pustakawan Penyelia Perpustakaan Khusus. Ketua Bahagian Pemeliharaan dan Pemuliharaan dipertanggungjawabkan untuk membentuk Jawatan Kuasa Projek dan merangka bidang tugas ahli-ahlinya. Jawatan Kuasa Projek telah dibentuk pada 15 Oktober 2008 (Jadual 1):

Mesyuarat pertama telah membincangkan tentang objektif dan sasaran projek, rancangan dan pelaksanaan projek, masalah yang mungkin timbul dan cara penyelesaiannya, penunjuk kualiti, faktor penghalang kejayaan projek, kaedah penyerahan laporan serta cadangan tindakan pencegahan.

Ahli Jawatan Kuasa Projek telah menetapkan lapan objektif projek:

- a) Mengkaji semula kaedah pemeliharaan dan pemuliharaan mikrofilm
- b) Membangunkan koleksi mikrofilm dengan lebih teratur
- c) Memastikan sekurang-kurangnya 25,000 keping mikrofis dikatalog
- d) Membangun satu pangkalan data khas bagi Koleksi Mikrofis
- e) Meningkatkan penggunaan mikrofilm
- f) Memastikan semua gelendungan mikrofilem dipelihara dan disusun secara sistematik
- g) Memastikan perkhidmatan mikrofilm yang lebih efisien
- h) Memastikan persekitaran kerja yang selamat

Jadual 1: Ahli Jawatan Kuasa Projek dan Tanggungjawab Mereka

BIL	AHLI JAWATAN KUASA	TANGGUNGJAWAB
1.	Ketua, Bahagian Pemeliharaan & Pemuliharaan	Membentuk JK Projek, merancang projek dan memantau pelaksanaan projek
2.	Pustakawan, Bahagian Pemeliharaan & Pemuliharaan	Merancang projek dan memantau pelaksanaan projek bersama Ketua Bahagian
3.	Ketua, Bahagian Sistem Maklumat	Membangunkan Pangkalan Data Khas / ERIC
4.	Ketua, Bahagian Pengkatalogan & Metadata	Mengkatalog Mikrofis/Mikrofilem
5.	Ketua, Bahagian Perkhidmatan Pelanggan	Menyebarkan Maklumat/Promosi
6.	Ketua, Bahagian Perkhidmatan Akademik	Menyebarkan Maklumat/Promosi
7.	Pengurus Kualiti & Pengawal Dokumen	Memainkan peranan sebagai Urusetia Projek

Metodologi

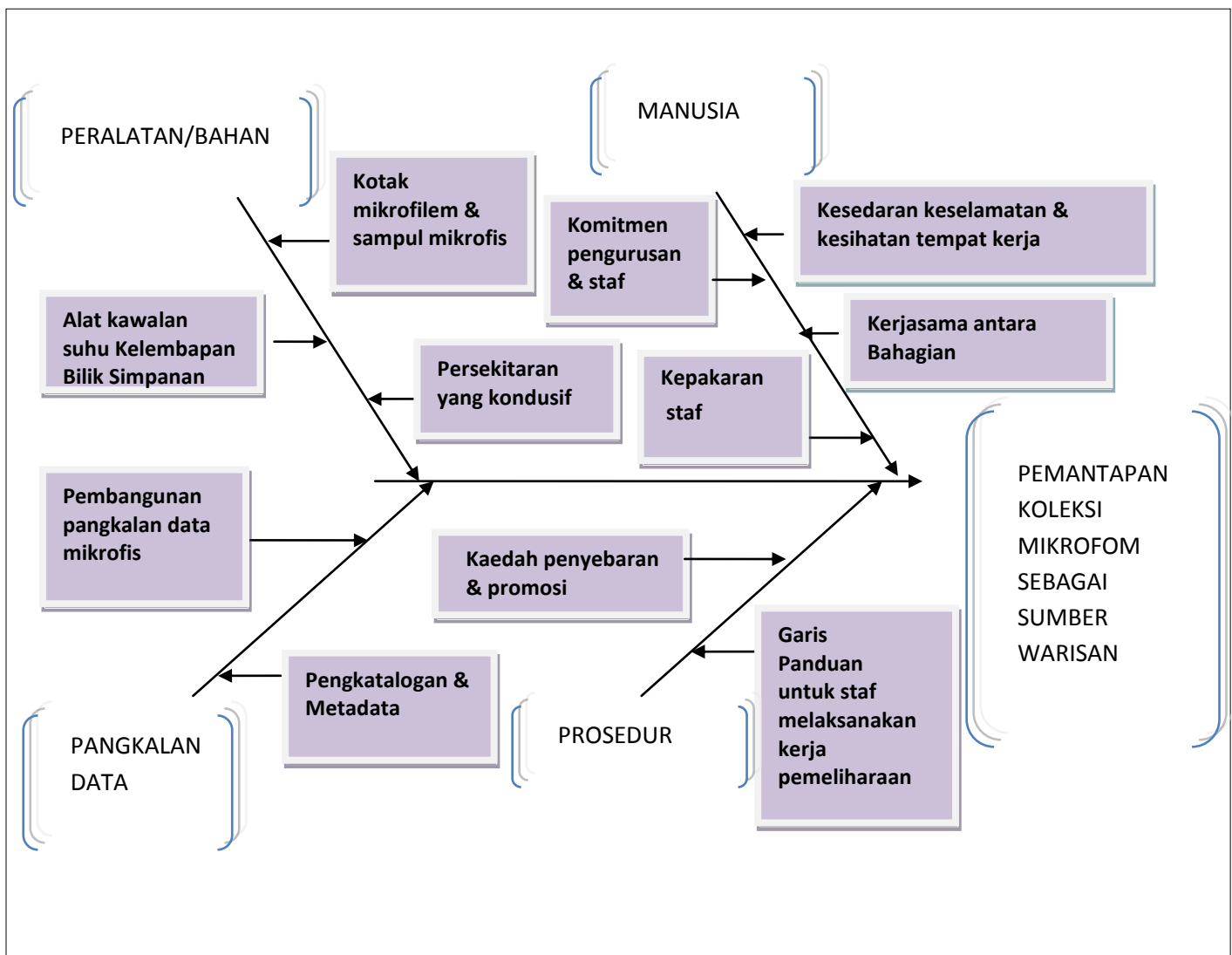
Sesi sumbang saran telah diadakan dan ahli Jawatan Kuasa Projek memutuskan untuk menggunakan kaedah *Fishbone* atau *Ishikawa* (Rajah 1). Hasilnya, empat faktor utama telah dikenalpasti sebagai punca permasalahan iaitu:

- Manusia** - Kurangnya kerjasama antara bahagian, tahap kesedaran yang rendah tentang keselamatan dan kesihatan di tempat kerja, kurang kepakaran, komitmen pengurusan serta masalah staf telah dikesan.
- Peralatan dan Bahan** - Penyimpanan mikrofilm dalam kotak / sampul tidak bebas asid, kurangnya alat kawalan suhu dan ketiadaan alat kawalan kelembapan (*humidifier*), alat kawalan habuk (*purifier*), keperluan bilik simpanan mikrofilm

c) **Prosedur** - Ketiadaan garis panduan yang lengkap bagi kerja pemeliharaan dan pemuliharaan serta kaedah penyebaran maklumat koleksi mikrofilm yang tidak tersusun. Kurang kesedaran di kalangan staf mengenai Arahan Kerja atau Prosedur Kerja berkaitan dengan mikrofilm.

d) **Pangkalan Data Khas** - Ketiadaan pangkalan data khas bagi urusan pengkatalogan dan metadata bagi memudahkan penyimpanan data dan pengaksesannya oleh pengguna.

Oleh kerana jumlah mikrofilm dan mikrofilem adalah banyak, kerja berkaitan bukan sahaja dilakukan pada waktu pejabat, malah 15 orang staf telah melaksanakan kerja lebih masa bagi memastikan objektif tercapai.

Rajah 1: Hasil sumbang saran yang menggunakan kaedah *Fishbone*

Jadual 2: Carta Gantt pelaksanaan projek

AKTIVITI	Okt 2008	Nov 2008	Dis 2008	Jan 2009	Feb 2009	Mac 2009	April 2009	Mei 2009	Jun 2009	Julai 2009	Ogos 2009	Sept 2009
Pembentukan JK Projek												
Penyediaan Cadangan Projek												
Urusan Pemeliharaan												
Pembangunan Pangkalan Data												
Pengkatalogan & Metadata												
Penyebaran Maklumat/ Promosi												
Pemantauan Projek												

Bagi memastikan projek berjalan dengan lancar, jadual pelaksanaan projek dalam bentuk Carta Gantt telah dibentuk (Jadual 2).

Pencapaian

Pencapaian dan prestasi projek diukur berdasarkan pencapaian lapan objektif yang telah ditetapkan.

Objektif 1: Mengkaji semula kaedah pemeliharaan dan pemuliharaan mikroform

Ahli Jawatan Kuasa Projek telah mengkaji semula kaedah pemeliharaan dan pemuliharaan. Disamping sampul mikrofilm dan kotak mikrofilem telah ditukar kepada sampul dan kotak bebas asid, penaiktarafan Bilik Simpanan telah dilakukan mengikut spesifikasi berikut agar jangka hayat bahan dapat dipanjangkan:

- dua pintu kayu telah dipasang pada bilik simpanan mikroform bagi memastikan suhu bilik sentiasa sejuk
- kabinet besi yang mudah karat telah diganti dengan rak kayu
- pendingin hawa yang berfungsi 24 jam sehari
- alat kawalan kelembapan untuk mengukur tahap kelembapan air dalam udara serta alat kawalan habuk untuk memerangkap habuk
- alat mengukur tahap suhu bilik bagi memasti suhu sentiasa berada pada tahap yang bersesuaian

Objektif 2: Membangunkan Koleksi Mikroform dengan lebih teratur

Perpustakaan memperuntukkan sebanyak RM40,000 setahun bagi pembelian judul-judul bahan dalam format mikroform. Perpustakaan juga menghasilkan mikroform sendiri. Pembangunan sesebuah koleksi bukan sahaja mengambil kira kaedah perolehan bahan baru atau perolehan judul gantian bagi judul yang dijangkiti Sindrom “*Vinegar*” yang sedang dan akan dijalankan secara berterusan oleh perpustakaan, tetapi juga kaedah simpanan dan bagaimana bahan tersebut dikelolakan.

Sehingga bulan Ogos 2009, sebanyak 350,124 (52.65 %) keping mikrofilm telah dimasukkan ke dalam sampul bebas asid. Kesemua 10,912 gelendungan mikroform telah juga dimasukkan ke dalam kotak bebas asid. Mikrofilem dan mikrofilm berkenaan telah disusun secara sistematik. Jadual 3 menunjukkan perangkaan secara terperinci projek ini.

Objektif 3: Memastikan sekurang-kurangnya 25,000 keping mikrofis dikatalog

Setakat bulan September 2009, sebanyak 65,901 kepingan mikrofis telah diinput. Ini melebihi sasaran yang telah ditetapkan iaitu 25,000 keping mikrofis. Data bagi sebanyak 51,642 keping diinput semasa waktu pejabat dan 14,259 lagi diinput sewaktu kerja lebih masa (Jadual 3).

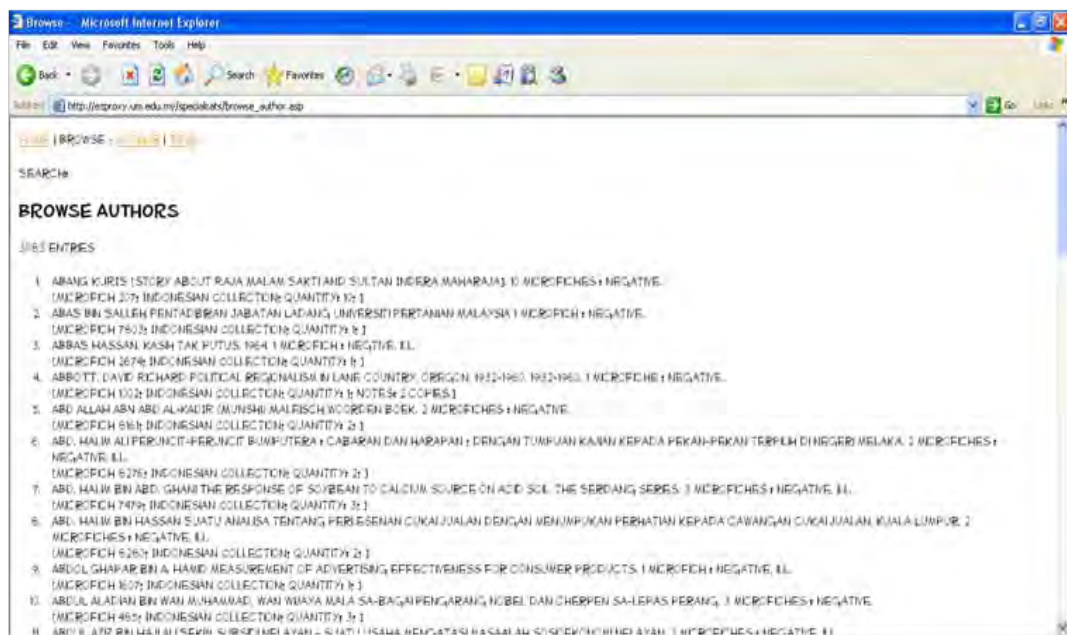
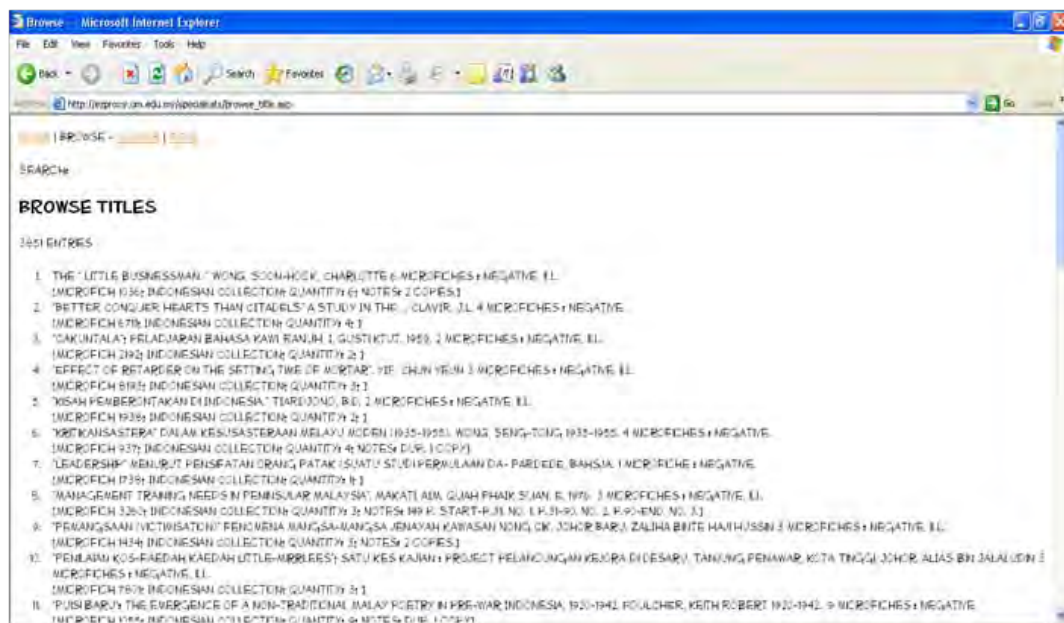
Jadual 3: Perangkaan pemindahan sampul mikrofis (bukan ERIC) & kotak mikrofilem bebas asid,

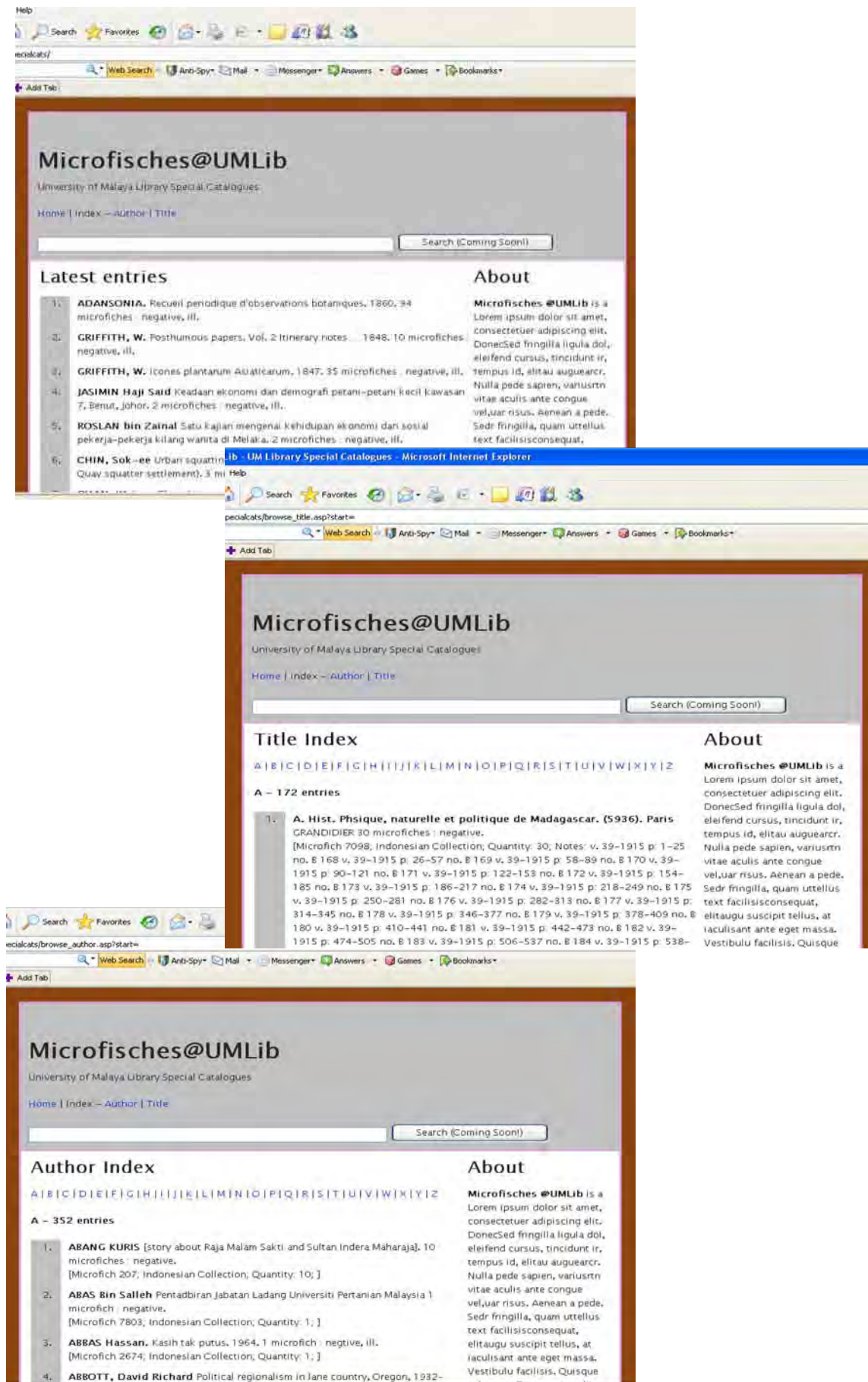
	Sampul Mikrofis	Input Mikrofis (Waktu Pejabat)	Input Data (Selepas Waktu Pejabat)	Kotak Mikrofilem
Oktober 2008	156,102			
Novemember 2008				5,085
Disember 2008				2,315
Januari 2009	24,487	1,272	286	58
Februari 2009	43,643	8,004	379	1681
Mac 2009	17,014	15,221	2,314	1,775
April 2009	26,674	7,220	2,470	
Mei 2009		3,031	3,198	
Jun 2009		3,760		
Julai 2009	29,858	5,456	2,752	
Ogos 2009	49,666	6,886	2,860	
September 2009	24,978	793		
JUMLAH	372,422	51,642	14,259	10,914

Rajah 2a: Antaramuka pengguna untuk menginput data

Objektif 4: Membangunkan satu pangkalan data khas bagi Koleksi ERIC dan bukan ERIC dalam bentuk mikrofiem dan mikrofis

Pangkalan data bagi menginput maklumat bibliografik mikrofis telah dibangunkan oleh Bahagian Sistem Maklumat, Perpustakaan. Ia mengandungi maklumat bibliografik mikrofis ERIC (Educational Resources Information Center) dan bukan ERIC dan dibezakan dengan kod tertentu. Rajah 2a adalah paparan halaman utama pangkalan data bagi menginput data tersebut. Pengguna boleh mengakses maklumat mikrofis dengan melayari <http://ezproxy.um.edu.my/specialcats>. Oleh kerana pangkalan data masih dalam peringkat percubaan, ia belum lagi dibuka kepada pengguna secara rasmi. Contoh paparan pencarian mengikut pengarang dan judul bagi fasa pertama dan perubahan yang dilakukan pada fasa kedua pangkalan data adalah seperti Rajah 2b, 2c dan 2d. Pada fasa kedua, perubahan paparan dilakukan dengan memasukkan elemen pencarian melalui kata kunci "keyword" atau semak seimbis "browse".

Rajah 2b: Fasa Pertama: Paparan *"Browse Authors"* Pangkalan Data MikrosifisRajah 2c: Fasa Pertama: Paparan *"Browse Titles"* Pangkalan Data Mikrosifis

Rajah 2d: Fasa Kedua: Paparan Pangkalan Data Mikrofis

Objektif 5: Meningkatkan penggunaan mikroform

Perpustakaan setakat ini belum membuat penganalisaan peningkatan penggunaan kerana pangkalan data masih di peringkat percubaan. Walau bagaimanapun susunan koleksi mikroform yang sistematik telah memudahkan pengaksesan kepada mikroform dan ianya menjimatkan masa. Perpustakaan akan membuat promosi secara menyeluruh kepada komuniti universiti berkenaan pangkalan data ini apabila ianya telah stabil dan bersedia untuk digunakan.

Objektif 6: Memastikan kesemua gelendungan mikrofilem dipelihara / disusun secara sistematik

Kesemua 10,912 gelendungan mikrofilem telah disusun secara sistematik bagi memudahkan akses. Tiga orang staf telah menjalankan kerja-kerja penyusunan dan penglabelan rak.

Objektif 7: Memastikan perkhidmatan mikroform yang lebih efisien

Penyusunan bahan yang teratur dan sistematik telah menjadikan akses kepada mikroform senang dan cepat. Perpustakaan telah menghasilkan borang khas bagi perkhidmatan rujukan bahan mikroform, cetakan mikro, dan duplikasi mikroform bagi pengguna dari dalam dan luar universiti. Perkhidmatan duplikasi mikroform hanya boleh dilakukan berdasarkan kepada syarat-syarat khas yang telah ditetapkan. Setelah projek penyusunan selesai, rungutan terhadap rujukan mikroform telah berkurangan berbanding dengan waktu sebelum ini.

Objektif 8: Memastikan persekitaran kerja yang selamat

Persekitaran kerja yang selamat bukan sahaja untuk staf tetapi juga mengambilkira pengguna perpustakaan. Pada September 2009, Bahagian Pemeliharaan dan Pemuliharaan telah memulakan proses penaiktarafan bahagian fasa kedua dengan mengambilkira aspek-aspek keselamatan di tempat kerja. Penaiktarafan ini diselesaikan pada pertengahan November 2009.

Penyediaan Laporan Kemajuan

Jawatan Kuasa Projek telah bersetuju untuk menyediakan laporan kemajuan dan membentangkan laporan secara berkala:

- i) Mesyuarat Pengurusan Perpustakaan
- ii) Mesyuarat Ahli Jawatan Kuasa Pengurusan Kualiti Perpustakaan
- iii) Menyerahkan laporan berkala kepada Pusat Pengurusan dan Penambahbaikan Kualiti (QMEC)
- iv) Memberikan laporan dalam Mesyuarat Pengurusan Kualiti dengan Wakil Pengurusan

Kesimpulan

Masih banyak institusi yang menyimpan mikroform terutama mikrofilem sebagai koleksi penting mereka. U.S. National Archives and Records Administration (NARA) masih menggunakan mikrofilem untuk tujuan pemeliharaan kerana mikrofilem berkos rendah, boleh dipercayai, jangka hayat panjang dan medium simpanan imej yang mempunyai piawaian (Microform, 2005). Untuk membaca mikrofilem adalah mudah dan jangka hayatnya adalah beratus tahun. Berbanding dengan imej digital yang terdiri daripada pelbagai kod yang memerlukan perkakasan dan perisian tertentu untuk diakses. Bagi mengelakkan ia luput, ia harus di format secara berkala. Kos untuk menyelenggara mikrofilem pula rendah berbanding dengan imej digital. Mikrofilem hanya memerlukan rak yang sejuk serta tempat yang kering untuk jangka masa panjang.

Berdasarkan kepada kelebihan yang telah diuraikan, maka koleksi mikroform penting dipelihara dan dijadikan projek penambahbaikan berterusan oleh Perpustakaan Universiti Malaya. Komitmen pengurusan, staf dan kerjasama antara bahagian yang terlibat telah dikenalpasti antara faktor yang menentukan kejayaan projek ini. Dana yang mencukupi bagi membeli kotak mikrofilem, sampul bebas asid dan pembayaran kerja lebih masa diperlukan bagi menjamin projek ini tidak tergendala.

Gambar 2: Mikrofilem sebelum projek

Gambar 3: Kerja-kerja pemeliharaan mikrofilem

Oleh kerana projek ini melibatkan jumlah mikrofilm yang banyak, jumlah staf yang ramai diperlukan. Keperluan kepada staf bekerja lebih masa adalah amat mendesak. Pengurusan Perpustakaan telah memberikan sepenuh komitmen dan bersetuju memajukan permohonan bagi mendapatkan peruntukan khas bagi membeli bahan, peralatan dan bayaran kerja lebih masa.

Setakat ini, tiada masalah besar dihadapi. Cuma pada peringkat awal, sampul mikrofilm dan kotak mikrofilm bebas asid lambat diterima daripada pembekal. Ini membuat projek tergendala seketika.

Proses menginput maklumat bibliografik juga kadangkala tergendala apabila penemuan dua atau lebih judul berlainan tetapi mempunyai nombor mikrofilm yang sama. Masa diperlukan untuk menentukan nombor yang sah bagi mikrofilm berkenaan dan memberikan nombor baru bagi judul yang duplikat. Walau bagaimanapun, projek ini telah mencapai sasaran sebulan lebih awal dari tarikh akhir yang ditetapkan iaitu pada penghujung September 2009.

Gambar 4: Rak baru tempat simpanan mikrofilm

Gambar 5: Rak baru tempat simpanan mikrofilm

About the ERIC Collection. Retrieved July 13, 2009, from http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/resources/html/collection/about_collection.html.

Malaysian Standard : Quality Management Systems – Requirements (ISO 9001) : 2000, IDT). (2000) Shah Alam: Department of Standards Malaysia, 2000. Pp 13.

Microfilm Preservation in a Digital World.(2005). Hoover Institution Library and Archives. Retrieved September 13, 2009, from <http://www.hoover.org/hila>

Microform. Retrieved July 13, 2009, from Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Microform>.

Preservation microfilming (1992). Public Records Information Leaflet (12), 1-2. Retrieved July 13, 2009, from <http://www.state.sc.us/scdah/twelve.pdf>

The London School of Economics and Political Science, Library – *Microfilm and microfiche collections in the Library*. Retrieved September 13, 2009, from <http://www.lse.ac.uk/library/collections/microform.aspx>

Webb, C. (2000). The role of preservation and the library of the future. Paper presented at CONSAL 2000, the 11th Congress of Southeast Asian Librarians Conference, Singapore, 26th-28th April 2000. Retrieved July 13, 2009, from <http://www.prod.nla.gov.au/openpublish/index.php/nlas/article/viewArticle/1341/1625>

Weihs, J.R. (2001) *Forgotten Media*, part 3: Microforms and the evolving miniaturization craze. *Technicalities*, 21(6),7-9.

Williams, N.H. (1995). Microform publishing: Alive and well in the electronic age. *Logos*, 6(3), 138-41. Retrieved September 13, 2009, from Library Literature & Information Full Text database.

Participation of Faculty In Collection Development at the Islamic Studies Library

Juhaida Abd Rahim
Perpustakaan Universiti Malaya
juhaida@um.edu.my

Abstract

The Islamic Studies Library has always strive to improve its collection. A study was conducted to know the strengths and weaknesses of the existing collection. It also investigated the attitude and willingness of academics to commit themselves in assisting the library in collection development. The results of the study will be used as a guideline for future development.

Introduction

An ongoing assessment of the information needs of the library's clientele is important. In the university environment. The academics' opinions on library collection are very much appreciated. Qobose (2000) stated that librarians are the "academic partners, and should actively participate in the promotion of excellent teaching and research activities. By monitoring curricular and research developments in assigned subject fields, subject librarians develop and maintain library collections for their respective faculties. It is vital that we should always be proactive, and not wait for the faculty to ask since they may never come forward on their own".

However, not all librarians are subject experts. Therefore, the library-faculty cooperation is very much needed and appreciated for collection development so that the library can get the most recent and excellent collection recommended by the academics. If these two entities (library and faculty) fail to cooperate, the collection will remain outdated and insufficient for students as well as for academics and researchers. When library-faculty collaboration does not exist, responsibility falls on to the librarians to develop the collection for the respective faculties. As non-academics and non-experts in the subject matter, librarians tend to use the "guess" and "think" criteria to determine whether the books are relevant to the subject or not. Occasionally, their efforts or initiatives are unappreciated by the academics.

Background

Established in 2000, the collection of the Islamic Studies Library at the University of Malaya, Kuala Lumpur, has grown to more than 20,000 volumes. The collection comprises of all subjects related to Islamic religious studies. The existence of the library is to support the teaching, learning and research activities of the Academy of Islamic Studies (with 11 departments) by supplying various information sources. Its clientele includes academics, students, and researchers both within and outside the University.

The librarians' role at the University of Malaya is very challenging especially when the University has been designated as one of the four Malaysian research universities. As a research-intensive university, keeping the collection up-to-date and comprehensive is crucial because the lack of resources in any area might affect research activities. Sometimes, when the collection is insufficient, the librarians are chided for not being aware of recent developments on the subject matter.

In order to meet the teaching needs of the faculties, the librarians select book on their behalf. Since most librarians select using the "guess" and "think" method, these remarks can be heard from the academics:

- "Your selection titles are very general; we need more specific titles";
- "You are unfamiliar with our subjects and your selection does not suit our courses".

However, if librarians remain passive in the absence of library-faculty cooperation, these remarks can be heard:

- "Our library collection is insufficient in this area compared to the X University Library";
- "My poor students always go to the Y Library because the collection here is very poor";
- "I am doing my research but I don't think this library has the references";
- "The collection does not support our research as well as teaching and learning processes";
- "We need a more contemporary collection; the collection in this library is outdated".

Librarians have to accept these comments and complaints warily admitting that there is some truth in these remarks.

At the University of Malaya, as in any educational institution of higher learning, lack of resources in any area will have a negative impact not only for teaching and learning but also for research. Without comprehensive information sources, researchers cannot produce quality research. This will indirectly affect the ranking of the university. The library has a responsibility in ensuring the success of researchers locating the information they need.

In order to strengthen the relationship with the faculty and encourage them to participate in the library's collection development, a survey was carried out to find a solution so that the objectives outlined can be achieved. The study was conducted to determine suitable ways to get the faculty to commit themselves to the library and to identify areas that need further improvement and development. With the information given, a strong partnership between the library and the faculty can be established.

Methodology

Various studies on library-faculty cooperation in collection development have been conducted and the methodology used in these studies were used wherever relevant.

Mohd. Zain and Siti Hawa (2004) used documentation and personal interviews as a mean to gather data. Their respondents were 32 faculty members from four departments at the Islamic Revealed Knowledge Division. They asked the faculties' awareness on the collection development at the International Islamic University of Malaysia (IIUM) Library as well as issues that affect this awareness. Mohd. Zain and Siti Hawa concluded that "there is the need for librarians to take a more proactive approach to improve the faculty awareness on the library collection development". The study also revealed the willingness of the faculty to cooperate with the librarians to achieve the objectives, "but due to ambiguous understanding of their roles in the process, some of them are left behind in the participation of the designed activities".

A survey of 185 faculty members at Kean University was conducted by Kuo (2000) to identify faculty selectors and understand their selection methods. Kuo summarized that "the library needs well-balanced input from all faculty in all disciplines to continue building a responsive and user-centered collection". The feedback mentioned the readiness of "Kean librarians to assist faculty with book selection by identifying improvable areas and recommending useful sources".

Ameen and Haider (2007) tried to explore the basic issues in book selection strategies in major university libraries in Pakistan in order to suggest some betterment. They sent self-completion questionnaires to 40 major accredited universities of Pakistan and 30 universities responded. They also conducted semi-structured interviews with 20 librarians to gather related data. Based on the feedbacks, they concluded that there "needs to be better liaison among faculty, library staff and vendors in order to make quality selections well on time".

To sum up, these studies show the willingness of faculties to participate in collection development. The librarians too have to play a proactive role to ensure the relationship is in "good health" by providing academics with assistance and understanding their attitudes towards book selection activities.

In this study, the research carried out by Mohd. Zain and Siti Hawa (2004), was used as a basis to develop the questionnaire. The questionnaire consists of multiple choice and open-ended questions on the following:

- i) Participation in book selection process.
- ii) Reasons for not selecting.
- iii) Willingness to participate in selection.
- iv) Methods of selection preferred.
- v) Sufficiency of collection and areas lacking.

It was distributed to 66 academics at the Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya. Only 18 questionnaires were returned giving a response rate of 27.3 percent.

Findings and Discussion

a. Participation in Collection Development

The respondents were asked about their involvement in recommending library materials. The majority (77.78%) stated that they have submitted their recommendations to the library. However, 16.67% never made any suggestions and 5.55% not answer the question at all (Table 1).

Table 1: Participation in Collection Development (n=18)

Participation	Respondents	Percentage
YES	14	77.78%
NO	3	16.67%
NO ANSWER	1	5.55%
Total	18	100%

b. Reasons for Not Selecting

Those who have never participated in collection development clarified the reasons for not selecting as (Table 2):

- the 'collection is sufficient' (66.67%)
- respondent was heavily engaged with other duties and (16.67%)
- respondent felt 'it is students' duty' (16.67%)

Table 2: Reasons of Not Selecting (n=18)

Reasons	Percentage
Sufficient collection	66.67%
Engaged with other duties	16.67%
Other reasons	16.67%

c. Willingness to Participate in Selection

The majority volunteered to be involved in selecting library materials. Only 5.55% refused to participate with the reason "The librarians' duty to do this. Lecturers can only recommend the resources".

The respondents were also invited to go to the Kuala Lumpur Book Fair. All respondents showed their interest except one.

d. Methods of Selection Preferred

The respondents were also asked on the format suggested. Most of them preferred the printed format such as books and journals compared to the audio visual format (Table 3).

Table 3: Distribution of Recommended Formats (on a scale of 1 to 5) (n=18)

Formats	Average	No. of Respondents
Books	2.92	13
Journals	2.46	13
Video Tapes	1.29	7
Audio Cassettes	1.29	7
CD-ROMs	1.29	7
Online Databases	1.29	7

Their methods of selection differ from one another (Table 4). The highest method chosen by 72.22% was through catalog selection. The second method was book fairs. About 11.11% who are willing to visit book fairs as a way of engaging themselves with the collection development. The other respondents answered "other convenient places" for book selection is by going to the book exhibitions at the library or bookstore/warehouse visits.

Table 4: Method of Selection (n=18)

Methods	Respondents	Percentage
Book fairs	9	50%
Book exhibitions in the library	3	16.67%
Bookstore/warehouse visits	2	11.11%
Catalog selection	13	72.22%

e. Sufficiency of Resources for Teaching, Learning and Research Purposes

i. Teaching and Learning

Based on the survey, 55.56% agreed that the library resources were sufficient for teaching and learning purposes. The remaining 38.89% did not agree.

ii. Research

The respondents were then asked for the sufficiency of library resources in supporting their research. About 38.89% answered the materials were sufficient, while 55.56 % felt the materials were not enough to support their research needs.

The open-ended questions at the end of the survey asked on future development of the collection and amongst the comments received were:

i. Lacking areas

Several areas have been identified by the respondents which needed further attention. These areas are: Islamic history and civilization; Islamic banking and finance; Islamic law; comparative law; studies in modern and contemporary *tafsir*; Islamic management; conventional and modern subjects; and current issues pertaining to social problems.

ii. Other areas to develop besides Islamic studies

The respondents have requested the library to develop other areas such as: science and technology; information technology; social sciences; art and media; motivation and career; light reading materials concerning hobbies; and other multidisciplinary areas.

Recommendations and Conclusion

Based on the study, the library should consider the suggestions given by the respondents. Some recommendations extracted from their feedback are as follows:

i. Invitation to participate in library collection development activities

Since the library now know their attitudes and views towards collection development, the library should use the proactive approach to get them involved in the activities. However, the librarians must be alert to the faculty's preferences and try to find suitable ways to get them involved. The main point here is, to approach and invite them. As Brown (1997) stated, most academics are very grateful when librarians go to see them in their offices.

ii. Focus on other areas besides Islamic studies

The field of Islamic studies is wide. It not only focuses on religion, but also other aspects. Some respondents suggested new areas to be developed by the library besides Islamic studies. One of them commented that, "Islamic studies are not just about theology or philosophical study but covers social sciences area such as politics, law, gender, finance, and banking".

In conclusion, the results reveal the willingness of faculty members to participate in library collection improvement. It is very important to involve faculty in the collection improvement process, as suggested by Hurt, Rein, Connors, Walsh and Wu (1995), Their participation is a way "to guarantee that the collection meets the demands of university curriculum and campus teaching needs".

The library has an important role to play in order to improve areas which are lacking. By consulting the faculty, the library could get advice from them on how to develop the area. The faculty should also help the library by suggesting titles to be included in the required areas. The results of the survey identified the weak areas that need improvement and enhancement within the current library collection.

Last but not least, an advice for the academics from a librarian:

"Please provide us with the titles needed for your research as well for your lectures to ensure the availability of the updated collection of references"

A comprehensive collection will lead to the success of the University

"Come on! Collaborate with us! Together we strive for a higher world ranking for our University"

References

- Ameen, K., & Haider, S. J. (2007). Book selection strategies in university libraries of Pakistan : An analysis. *Library Collections, Acquisitions, & Technical Services*, 31, 208-219.
- Brown, S. A., Downey, B., & Race, P. (1997). *500 tips for academic librarians*. London: Library Association Publishing.
- Hurt, C. S., Rein, L. O., Connors, M. S., Walsh, J. C., & Wu, A. C. (1995). Collection development strategies for a University Center Library. *College & Research Libraries*, 56 (6), 487-495.
- Kuo, H.M. (2000). Surveying faculty book selection in a comprehensive university library. *Collection Building*, 19 (1), 27-35.
- Mohd. Zain Abd. Rahman, & Siti Hawa Darus. (2004). Faculty awareness of the collection development of the International Islamic University Library. *Malaysian Journal of Library & Information Science*, 9 (2), 17-34.
- Qobose, E. (2000). Subject librarians relations with faculty at the University of Botswana : A review of liaison activities. *Journal of Southern Academic and Special Librarianship*. Retrieved 9 Sept 2009, from http://outhernlibrarianship.icaap.org/content/v01n03/qobose_e01.html

**Hari Terbuka Perpustakaan 2009
Library Open Day 2009**

Mohd Faizal Hamzah

Perpustakaan Universiti Malaya
Faizal586@um.edu.my

Abstract

The University of Malaya Library (UML) organized the Library Open Day on 8th October 2009. This activity received encouraging response from the campus community. A variety of activities were held, such as Info Hunt, lucky draw, Books Take Away, library exhibition, traditional Malay games corner, discount on fines, and many more. The main purpose of the event was to strengthen the relationship between the library staff and the campus community. The Library Open Day 2009 also serves as a platform to disseminate information about the library to its users.

Abstrak

Perpustakaan Universiti Malaya (PUM) telah menganjurkan Hari Terbuka Perpustakaan 2009 pada 8hb Oktober 2009. Aktiviti perpustakaan ini telah mendapat sambutan yang menggalakkan dari warga kampus. Pelbagai aktiviti dianjurkan oleh pihak perpustakaan, antaranya pertandingan *InfoHunt*, kuiz, cabutan bertuah, *Books Take Away*, pameran perpustakaan, sudut permainan tradisional Melayu, diskaun bayaran denda, dan banyak lagi. Tujuan utama penganjuran program ini adalah untuk mendekatkan lagi hubungan antara staf perpustakaan dengan komuniti kampus. Hari Terbuka Perpustakaan 2009 ini juga boleh dijadikan satu medium penyebaran maklumat kepada semua pengguna perpustakaan.

Pengenalan

Perpustakaan memainkan peranan yang penting dalam membentuk masyarakat berilmu. Fungsi perpustakaan sebagai gedung ilmu adalah luas dan merangkumi pelbagai aspek. Peranan perpustakaan bukan sahaja menyediakan bahan pengajaran dan pembelajaran

kepada masyarakat, tetapi perpustakaan juga memainkan peranan yang penting terutamanya di institusi pendidikan. Di mana-mana institusi pendidikan, perpustakaan sentiasa menjadi tulang belakang dan dijadikan perantara sebagai momentum untuk memacu kejayaan siswazah dan penyelidik di universiti. Universiti Malaya (UM) bukanlah sebuah universiti yang asing lagi di Malaysia. Keunggulan

ini telah terbukti dengan melahirkan ramai tokoh-tokoh pemimpin negara. Perpustakaan Universiti Malaya (PUM) sentiasa memainkan peranan yang besar bagi menyokong visi dan misi universiti untuk memastikan keunggulan ini dapat di teruskan. Pelbagai perancangan dirancang bagi memastikan usaha ini dapat dicapai. Perpustakaan sentiasa komited menyediakan perkhidmatan yang berkualiti untuk semua pengguna perpustakaan. Banyak penaiktarafan dan penambahbaikan perkhidmatan dan kelengkapan perpustakaan dilakukan untuk memastikan semua pengguna perpustakaan berpuas hati. Komunikasi antara pihak perpustakaan dan pengguna dilihat amat penting bagi memastikan tahap kepuasan pengguna.

Sehubungan dengan itu, pengurusan PUM telah memutuskan untuk menganjurkan Hari Terbuka Perpustakaan buat pertama kalinya pada 8 Oktober 2009. Objektif program ini adalah untuk merapatkan lagi hubungan komuniti kampus dengan pihak perpustakaan dan mempromosikan perkhidmatan serta koleksi perpustakaan.

Antara pelajar Sekolah Menengah Kebangsaan Sri Aman yang turut memeriahkan hari terbuka.

untuk menarik minat pengguna perpustakaan yang datang. Kesedaran perpustakaan sebagai gedung ilmu telah lama dipupuk akan tetapi fungsi perpustakaan yang sentiasa terhad menjadikan perpustakaan tempat yang bukan menyeronokkan untuk dikunjungi. Merujuk kepada fenomena ini, Hari Terbuka Perpustakaan 2009 dirancang dengan menerapkan suasana santai akan tetapi turut menggabungkan elemen pendidikan dan moral.

Guru sekolah juga tidak ketinggalan mencuba permainan tradisional yang disediakan

Konsep yang cuba diketengahkan pada Hari Terbuka Perpustakaan ini berbeza dengan program-program perpustakaan yang lain. Ia dijalankan di aras satu perpustakaan dan yang menariknya, suasana yang lazimnya sepi, diceriakan dengan muzik latar

Pelajar sedang diajukan soalan kuiz yang berkisar tentang perpustakaan

Pemenang hadiah kuiz

Para penaja yang turut sama menayakan sambutan hari terbuka

Pengunjung yang hadir di perpustakaan disajikan dengan pelbagai aktiviti menarik. Tarikan utama Hari Terbuka yang dirangka pada tahun ini adalah pengurangan denda sebanyak 50%, dan *Books Take Away*. Objektif utama kedua-dua program tersebut adalah untuk mempromosikan budaya membaca dikalangan pengguna perpustakaan. Bagi memeriahkan lagi program Hari Terbuka pelbagai acara sampingan telah dijalankan seperti *Thursday Popcorn*, demonstrasi permainan tradisional Melayu, dan pameran Perpustakaan. Pihak penganjur turut menyediakan pelbagai kaunter seperti pendaftaran sukarelawan untuk pelajar OKU dan kaunter *What the Library Means to Me*. Di sepanjang program ini berlangsung, beberapa aktiviti turut dijalankan serentak seperti cabutan bertuah dan kuiz. Hari Terbuka Perpustakaan turut diserikan dengan program promosi dari Celcom, Vono soup, Nescafe dan telefon bimbit LG.

Hari Terbuka Perpustakaan 2009 telah berjaya dijalankan dengan lancarnya. Kerjasama dan usaha gigih pengurusan PUM dan ahli jawatankuasa program telah memastikan kejayaan program dapat dicapai dan ini terbukti melalui maklum balas positif yang diterima daripada pengguna perpustakaan yang hadir.

Pihak perpustakaan ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua yang terlibat sepanjang program Hari Terbuka Perpustakaan 2009 berlangsung. Pihak perpustakaan akan sentiasa berusaha menyediakan program-program mesra pengguna demi memastikan fungsi perpustakaan sebagai gedung ilmu dapat dimanfaatkan oleh semua pengguna perpustakaan.

Pemenang Info Hunt. Tahniah diucapkan!

**Persidangan Perpustakaan Digital Kelima
Malaysia Digital: Pembangunan Perpustakaan Digital di Seluruh Negara
Hotel Best Western Premier Seri Pacific, Kuala Lumpur
20 – 22 Julai 2009**

**Mohamad Rizar Mosbah & Nor Hazidah Awang
Perpustakaan Universiti Malaya
rizar@um.edu.my, hazidah@um.edu.my**

Abstract

Inline with globalization and borderless world developments, development of a digital collection play an important role in realizing the desire to enable information to be uncovered at the fingertip. National Library of Malaysia (PNM) in association with the Librarians' Association of Malaysia (PPM) successfully organized the 5th Digital Library Conference. A total of 14 working papers were presented during the conference.

Abstrak

Seiring dengan perkembangan era globalisasi dan dunia tanpa sempadan, pembangunan koleksi digital memainkan peranan penting dalam merealisasikan hasrat untuk membolehkan maklumat dicapai di hujung jari. Perpustakaan Negara Malaysia (PNM) dengan kerjasama Persatuan Pustakawan Malaysia (PPM) sekali lagi menganjurkan Persidangan Perpustakaan Digital Kelima yang telah berlangsung dengan jayanya. Sebanyak 14 kertas kerja telah dibentangkan dalam persidangan tersebut.

Pengenalan

Dalam usaha mempertingkatkan pembangunan dan perkhidmatan perpustakaan seluruh negara sejajar dengan kemajuan ICT semasa, Perpustakaan Negara Malaysia telah mengorak langkah untuk membangunkan perpustakaan digital melalui Projek Perpustakaan Digital Nasional (PERDANA). PERDANA merupakan satu projek usahasama dalam kalangan perpustakaan di Malaysia bagi membangunkan sebuah sistem perpustakaan digital di peringkat kebangsaan yang memberi penekanan kepada pembangunan kandungan digital tempatan. Justeru, Perpustakaan Negara Malaysia dengan kerjasama Persatuan Pustakawan Malaysia telah menganjurkan persidangan bertajuk *Malaysia Digital: Pembangunan Perpustakaan Digital di Seluruh Negara*. Persidangan berlangsung dengan jayanya pada 20 hingga 22 Julai 2009, bertempat di Hotel Best Western Premier Seri Pacific, Jalan Putra, Kuala Lumpur. Persidangan bertujuan untuk mengupas dan membincangkan mengenai perkembangan dan pembangunan perpustakaan digital di Malaysia. Sebanyak 14 kertas kerja telah dibentangkan pada persidangan tersebut.

Objektif PERDANA adalah :

- Menyediakan akses kepada sumber ilmu bagi menyokong pembelajaran sepanjang hayat
- Merealisasikan program UNESCO - *Maklumat untuk semua*
- Menyokong e-pembelajaran dan penerapan ilmu
- Memperkaya kandungan digital tempatan
- Membangunkan kecekapan dan kompetensi dalam mereka-ciapa serta menjana sumber maklumat digital
- Menyediakan satu rangka kerja dan piawaian bagi membangunkan kandungan digital tempatan

Upacara
perasmian
persidangan

Sesi pertama dimulai dengan perbincangan tentang *Rangka Kerja Negara untuk Pembangunan Perpustakaan Digital* yang telah dipengerusikan oleh Puan Putri Saniah.

Kertas kerja pertama bertajuk *Pembangunan Perpustakaan Digital di Malaysia*, dibentangkan oleh Encik Raslin Abu Bakar, Pengarah PNM. Beliau banyak membicarakan tentang PERDANA, iaitu satu projek usahasama dalam kalangan perpustakaan di Malaysia bagi membangunkan sebuah sistem perpustakaan digital di peringkat kebangsaan yang memberi penekanan kepada pembangunan kandungan digital tempatan seperti teks, imej pegun dan bergerak, bunyi atau kombinasi mana-mana antaranya. Ia diharap dapat disediakan dalam satu rangka kerja yang tersusun dan berstruktur agar ia dapat dicapai oleh pengguna pada bila-bila masa apabila maklumat itu diperlukan.

Kertas kerja kedua dibentangkan oleh Puan Rabiah Hashi, dari Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan. Beliau membentangkan kertas kerja bertajuk *Pelan Jalur Lebar Negara: Infrastruktur Untuk Pembangunan Perpustakaan Digital*. Beliau memberitahu bahawa, kerajaan telah menyediakan satu visi ke arah membentuk sebuah masyarakat berasaskan pengetahuan dan ekonomi dengan menjadikan ICT sebagai penggerak untuk menyusun semula ekonomi dan pekerjaan. Rentetan daripada itu, jalur lebar akan memberikan kesan positif terhadap KDNK, pekerjaan dan pertumbuhan ekonomi negara. Prasarana penting untuk K-ekonomi ini akan mengakibatkan daya saing nasional dipertingkatkan. Secara tidak langsung, ia mampu memberi sumbangan terhadap pelan pembangunan perpustakaan digital di Malaysia.

Para peserta khusyuk
mendengar perbentangan

Datuk Dr. Raja Malik Raja Mohamed, dari Global IT Services Sdn. Bhd. merupakan pembentang ketiga dengan kertas kerja bertajuk *Strategi Perpustakaan Digital Nasional*. Perpustakaan Digital Dunia (WDL) merupakan perpustakaan digital antarabangsa yang dikendalikan oleh UNESCO dan Library of Congress, Amerika Syarikat bagi menggalakkan pemahaman antarabangsa dan budaya dengan memperluaskan jumlah dan pelbagai jenis kandungan mengenai budaya di Internet. Perpustakaan Digital Dunia ini menyediakan sumber rujukan untuk kegunaan pengajar, para ilmuwan dan masyarakat umum. Ia merangkumi bahan-bahan penting daripada pelbagai budaya seluruh dunia, termasuk manuskrip, peta, buku-buku yang jarang ditemui, skor muzikal, perakam, filem, cetakan, gambar-gambar, lukisan-lukisan seni bina dan bahan-bahan kebudayaan penting lain. Mereka bercadang untuk memberikan capaian secara percuma dan maklumat boleh dipaparkan dalam pelbagai bahasa. Perkongsian ini bertujuan untuk membina keupayaan sesebuah institusi bagi merapatkan jurang digital antara negara yang bekerjasama. Ia melibatkan lebih daripada 30 perpustakaan akademik dan perpustakaan negara.

Sesi kedua membincangkan tentang *Inisiatif Perpustakaan Digital* dan dipengerusikan oleh Dato' Zawiyah Baba. Satu-satunya pembentang dari Perpustakaan Negara Korea, Dr. Hee Kyeung Ryu merupakan pembentang keempat dengan kertas kerja bertajuk *Inisiatif Perpustakaan Digital di Korea*. Beliau memaklumkan bahawa, dengan tujuan untuk mewujudkan satu persekitaran penggunaan perpustakaan seiring dengan era digital, Perpustakaan Negara Korea telah mencipta satu struktur fizikal yang menyediakan koleksi, organisasi, pengawetan dan perkhidmatan paparan maklumat. *Dibrary* portal merupakan satu integrasi persekitaran pencarian sumber digital. Perpustakaan Negara Korea telah menyediakan dasar untuk memilih koleksi sumber-sumber digital dan menubuhkan serta mengetuai satu rangkaian kerjasama untuk perkongsian maklumat digital antara institusi tempatan dan luar negara. Mereka juga menyediakan 116 juta kandungan digital melalui portal utama *Dibrary* dan 4 sub-portal (Serantau, Maklumat Dasar, Pelbagai Budaya dan portal untuk Orang Kelainan Upaya)

Seterusnya, Tuan Haji Mazlan Hj Ashari, dari Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM) membentangkan kertas kerja *Ke Arah Sistem Perpustakaan Digital bagi Perpustakaan Peta Negara*. Beliau menegaskan bahawa, mendigitalkan bahan-bahan perpustakaan bagaikan suatu keperluan pada masa kini dan merupakan antara kaedah yang berkesan bagi menyalurkan maklumat kepada orang ramai. Di samping itu, ia juga sebagai salah satu usaha untuk mempromosi perkhidmatan perpustakaan itu sendiri. Keunikan koleksi sesebuah perpustakaan dan keperluan orang ramai yang pelbagai terhadap sesuatu maklumat telah mendorong Perpustakaan Peta Negara (PPN), Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM) untuk menyalurkan maklumat ukur dan pemetaan dalam talian agar pengaksesan maklumat tersebut dapat dilakukan dengan mudah.

Pembentang keenam, iaitu Encik Salleh Hudin Mustafa dari Universiti Utara Malaysia membicarakan mengenai *Repositori Institusi (IR) dan Perpustakaan Digital UUM*. IR merupakan model baru untuk menyimpan hasil penyelidikan universiti atau institusi penyelidikan. IR membolehkan perkongsian dan penyebaran maklumat karya komuniti dilakukan dengan lebih meluas. Ia bertujuan bagi membolehkan karya ilmiah dicapai secara percuma kepada semua komuniti yang berhasrat untuk menggunakannya.

Encik Azhar Mohd Noor dari PETRONAS mengakhiri sesi kedua dengan membentangkan *Inisiatif Perpustakaan Digital: Pemeliharaan Sumber Digital Mengenai Pemimpin Malaysia dan Pembangunan Negara*. Menurut beliau, Perdana Leadership Foundation (PLF) telah diperbadankan pada 24 Januari 2003 dan dilancarkan secara rasmi pada 10 Mei 2005 oleh Perdana Menteri Malaysia Kelima, Tun Abdullah Ahmad Badawi. Objektif PLF adalah untuk penyelidikan, dokumentasi dan penyebaran warisan bekas Perdana Menteri; menekankan sumbangan bekas Perdana Menteri Malaysia dalam pembangunan sosial, ekonomi dan politik Negara; mewujudkan kesedaran tentang proses pembangunan Negara, dan mengambil iktibar daripada sejarah bangsa sebagai inspirasi untuk meningkatkan pembangunan masa depan.

Sesi ketiga yang berlangsung pada hari kedua membincangkan tentang *Status Flagship MSC & Impaknya ke Atas Perpustakaan Digital* yang telah dipengerusikan oleh Prof. Madya Dr. Mohd Sharif Saad.

Pembentang kelapan, Dato' Dr. Ismail Alias, dari Jabatan Perkhidmatan Awam membentangkan kertas kerja bertajuk *Memenuhi Harapan Pengguna*. Beliau turut menyentuh tentang PERDANA, yang merupakan satu projek usahasama dalam kalangan perpustakaan di Malaysia bagi membangunkan sebuah sistem perpustakaan digital di peringkat kebangsaan yang memberi penekanan kepada pembangunan kandungan digital tempatan (teks, imej pegun dan bergerak, bunyi atau kombinasi mana-mana antaranya) yang dapat disediakan dalam satu rangka kerja yang tersusun dan berstruktur kepada pengguna.

Dr. Nor Edzan Che Nasir, Ketua Pustakawan, Perpustakaan Universiti Malaya pula membentangkan tentang *Persepsi Pengguna Terhadap Perpustakaan Digital*. Dalam usaha untuk mempertingkatkan perkhidmatan kepada pengguna, memenuhi kehendak pengguna dan mengoptimalkan penggunaan kemudahan IT, perpustakaan perlu kreatif dalam mempelbagaikan penyampaian maklumat. Berlatarbelakangkan fakta serta pengalaman, perpustakaan digital berupaya untuk memenuhi keperluan maklumat masa kini.

Pembentangan seterusnya bertajuk *Pemasaran Melalui Arkib Fotografi* oleh Encik Saiful Nang dari Colours of Asia Sdn. Bhd. Dalam perbentangan tersebut, beliau menyatakan bahawa ramai rakyat Malaysia mempunyai kamera. Apa lagi dengan adanya peralatan seperti telefon bimbit yang mempunyai kamera. Gambar yang diambil seringkali dinaikkan ke laman web persendirian atau dikongsi melalui laman web sosial seperti Facebook, MySpace, Friendster dan pelbagai lagi. Perbentangan ini memperkenalkan konsep perkongsian gambar atau "*photo sharing*" dan bagaimana ia boleh diperkembangkan menjadi satu kerjaya yang mampu menghasilkan pendapatan lumayan.

Dr Nor Edzan sedang menyampaikan perbentangan. Turut bersama, para pembentang sesi ketiga.

Sesi keempat membincangkan tentang *Memacu Penghasilan Kandungan Digital* yang dipengerusikan oleh Encik Amir Mohd Ishak.

Sesi ini dimulai oleh Cik Nafisah Ahmad, dari Perpustakaan Negara Malaysia yang membicarakan tentang *Katalog Induk Kebangsaan (KIK)*. Menurut beliau, pengguna perpustakaan boleh mendapat manfaat daripada sumber perpustakaan lain hanya jika mereka tahu mengenai sumber-sumber tersebut. Konsep katalog induk adalah berasaskan kepada model kerjasama di antara perpustakaan yang berhasrat untuk membina prasarana yang sama.

Kertas kerja terakhir dibentangkan oleh Encik Roslan Muhamad dari Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia, bertajuk *Pembangunan Kandungan Digital: Pemacu Sumber Pertumbuhan Baru*. Industri kandungan digital yang merangkumi animasi komputer, permainan digital, *edutainment*, aplikasi dan perkhidmatan mudah alih, televisyen interaktif, arkib digital, penerbitan digital dan pelbagai industri serta aplikasi multimedia akan terus digalakkan dan dibangunkan sebagai sumber pertumbuhan baru. Menjadikan Malaysia sebagai hab antarabangsa untuk Industri Kandungan Digital dengan menyediakan perkhidmatan komunikasi dan multimedia mampu menjadikan ia sumber pertumbuhan baru ekonomi negara.

Kesimpulannya, persidangan tersebut telah memberi input yang sangat berguna kepada semua peserta, dalam usaha mempertingkatkan pembangunan dan perkhidmatan perpustakaan sejajar dengan kemajuan ICT. Dengan adanya teknologi, pengguna boleh berkongsi maklumat, sumber dan idea melalui Internet dengan mudah, cepat dan menjimatkan masa. Pihak kerajaan mahupun swasta mengambil pelbagai inisiatif bagi membangunkan pelbagai kandungan dan maklumat untuk kemudahan pengguna. Antara projek yang sedang dibangunkan adalah Katalog Induk

Kebangsaan (KIK) dan Perpustakaan Digital Nasional (PERDANA). Kandungan tempatan merupakan komponen penting dalam perkhidmatan perpustakaan digital. Seluruh perpustakaan sedang berusaha melaksanakan inisiatif digital melalui pembangunan laman web atau aktiviti yang melibatkan penukaran bahan atau kandungan kepada format digital. Usaha ini bertujuan untuk memperkayakan kandungan digital tempatan agar khazanah warisan negara dapat dicapai dan dipelihara untuk rujukan generasi sekarang dan akan datang. Kandungan digital ini diuruskan mengikut piawaian yang ditetapkan agar ia dapat diakses oleh pengguna dengan lebih efisien.

Sekitar perbincangan berkumpul

Anugerah/Sijil Perkhidmatan Cemerlang - Tahun Penilaian 2008

Tahniah diucapkan!!

Anugerah Perkhidmatan Cemerlang (APC)

1. Emily Suhana binti Mokhtar
2. Fatimah binti Mustapa
3. Janaki a/p Sinnasamy
4. Khairul Fadzlie bin Khalid
5. Mahadie bin Ab Latif
6. Maragatawali a/p Narayanasamy
7. Marzulaila binti Johari
8. Mohamed Rahim bin Abdul Rahman
9. Mohd Shariff bin Mohd Isa
10. Ng Sok Weng
11. Normah @ Norarfah binti Omar
12. Rosli bin Yang
13. Rzyah binti Samik
14. Salmah binti Ahmad
15. Samsiah binti Abu Bakar
16. Selamat bin Lajis
17. Zulkifle bin Shahid

Sijil Perkhidmatan Cemerlang (SPC)

1. Azizah binti Md Yasin
2. Azrizal bin Ismail
3. Kamal bin Adnan
4. Kanaga a/l Arumainathan
5. Khairul Rijal bin Sapiee@Hamdan
6. Kogilaveni a/p Kanayan
7. Koh Ai Peng
8. Mohamad Rizar bin Mosbah
9. Mohd Azizan bin Mohd Faudzan
10. Mohd Hafizi bin Jafri
11. Mohd Sukri bin Abdul Hamid@Abdul Talib
12. Mohd Syahedan bin Patikhan
13. Mohd Zailan bin Endin
14. Allahyarham Musa bin Dawi
15. Noeline Jayavasanthini
16. Norbiah binti Omar
17. Pauziaah binti Mohamad
18. Poziyah binti Taha
19. Saiful Bahri bin Ahmad
20. Sutian bin Mohd Zin
21. Taufek bin Daunar
22. Vanisry a/p Nokaraju
23. Zaharani binti Aiyub
24. Zakria bin Alang Kasim

KEKAL ABADI

GUIDELINES FOR CONTRIBUTORS

Kekal Abadi invites contributions from librarians, information scientists, information managers, educators, administrators, publishers and other interested persons from all over the world.

Types of Contributions

The journal publishes original articles on all aspects of library and information science. In addition, Book Reviews, New Products and Services, Conference Reports, Awards and News are also welcome.

Format

Manuscripts should preferably be 1,500-3,500 words in length. Authors may submit their article as an attached file with email. The font type required is Calibri, 11pt.

The first page of the manuscript should contain the title of the article followed by name(s) and affiliation of author(s), complete address, including telephone and fax numbers, and e-mail address. An abstract of about 100-200 words (If the article is in BM, an abstract in English is needed).

Submit only one copy of the manuscript.

Tables, Figures and Illustrations

Tables, figures and illustrations with captions should be positioned within the text.

Style

The citation styling of the manuscript should follow the Publication Manual of the American Psychological Association (2009), 6th ed. (New York: American Psychological Association). References should be cited in the text using the 'name and date' style, e.g. "Roger (2001) said that ..." or "research shows that ... (Roger, 2001)".

References at the end of the article should be listed in alphabetical order. The following are examples of the recommended reference style:

Archambault, E., Campbell, D., Gingras, Y., & Lariviere, V. (2009). Comparing bibliometric statistics obtained from the Web of Science and Scopus. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 60(7), 1320-1326.

Chu, C. M. (2009). Working from within: Critical service learning as core learning in the MLIS curriculum. In L. Roy, K. Jensen & A. H. Meyers (Eds.), *Service learning: Linking library education and practice* (pp. 105-123). Chicago: American Library Association.

Lessard, B., & Baldwin, S. (2000). *Netslaves: True tales of working the web*. New York: McGraw-Hill.

Miller, W., & Pellen, R.M. (Eds.). (2009). *Googlization of libraries*. London: Routledge.

Noraida Hassan. (2009, Jun 15-16). ***Practicing evidence base in Malaysian libraries : A CSI challenge? Paper presented at the International Conference on Libraries, Pulau Pinang.***

Accuracy of Material

It is the responsibility of the author(s) to check the accuracy of all data, statements and references.

Copyright

It is a condition of publication that manuscripts submitted to the journal have not been published, accepted for publication nor simultaneously submitted for publication elsewhere. By submitting a manuscript, the author(s) agree that copyright for the article is transferred to the publisher, if and when the manuscript is accepted for publication.

Address

Manuscripts, requests for further information and other correspondence should be sent to:

The Editor-in-Chief,
Kekal Abadi
University of Malaya Library,
50603 Kuala Lumpur, Malaysia.

Tel. (03) 7967 3206
Fax: (03) 79573661
e-mail: ketua_pustakawan@um.edu.my or
kohai@um.edu.my